

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

21162 *Llei 29/2009, de 30 de desembre, per la qual es modifica el règim legal de la competència deslleial i de la publicitat per a la millora de la protecció dels consumidors i usuaris.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei,
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

PREÀMBUL

I

L'activitat normativa de la Unió Europea introdueix canvis notables en diferents àmbits del mercat interior que presenten una interrelació intensa, com són, en el que interessa aquí, la competència deslleial, la publicitat, la protecció dels consumidors i el comerç detallista.

Uns canvis que han estat operats, en primer lloc, per la Directiva 2005/29/CE del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de maig de 2005, relativa a les pràctiques comercials deslleials de les empreses en les seves relacions amb els consumidors en el mercat interior, que modifica la Directiva 84/450/CEE del Consell, les Directives 97/7/CE, 98/27/CE i 2002/65/CE del Parlament Europeu i del Consell i el Reglament (CE) núm. 2006/2004 del Parlament Europeu i del Consell (Directiva sobre les pràctiques comercials deslleials).

I, en segon lloc, per la Directiva 2006/114/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, sobre publicitat enganyosa i publicitat comparativa, que codifica les modificacions de la Directiva 84/450/CE.

La incorporació al Dret espanyol d'aquestes directives, que porta a terme aquesta Llei, ha comportat una modificació important de diverses lleis: la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial, que regula de manera unitària aquesta matèria; el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, que porta aquesta protecció a l'àmbit de la llei anterior; la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç detallista, i la Llei 34/1988, d'11 de novembre, general de publicitat.

II

La Directiva 2005/29/CE regula una sèrie de conductes enquadrables dins del marc de la competència deslleial, i posa l'èmfasi en els seus efectes indesitjables enfront dels consumidors. Aquesta Llei neix amb el propòsit que la legislació protectora dels consumidors s'integri de manera coherent dins de la regulació del mercat, constituïda aquí per la Llei de competència deslleial, com a manera d'assegurar que aquella tutela sigui la més efectiva i que la normativa del mercat no quedi desintegrada.

Les normes que imposen la protecció de la lliure competència o prohibeixen la competència deslleial protegeixen els consumidors de la mateixa manera que protegeixen el funcionament del mercat i els interessos dels operadors econòmics que hi actuen. És per això que aquesta Llei articula la protecció dels consumidors tenint en compte les exigències del mateix mercat i els interessos legítims dels operadors econòmics que hi actuen.

Les modificacions que s'introdueixen a la Llei de competència deslleial comencen per tenir en compte l'impacte d'una altra important norma de la Unió Europea, que és el Reglament (CE) núm. 864/2007 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de juliol de 2007, relatiu a la llei aplicable a les obligacions extracontractuals («Roma II»), que permet suprimir qualsevol referència al seu àmbit d'aplicació territorial.

La clàusula general es modifica per aclarir que, en les relacions dels empresaris o professionals amb els consumidors, la deslleialtat d'una conducta està determinada per la concurrència de dos elements: que el comportament de l'empresari o professional resulti contrari a la diligència professional que li és exigible en les seves relacions amb els consumidors, i que aquest sigui susceptible de distorsionar de manera significativa el comportament econòmic del consumidor mitjà (entenenç com a tal el consumidor o usuari mitjà) o del membre mitjà del grup al qual s'adreça la pràctica.

El concepte de «consumidor mitjà» ha estat encunyat per la jurisprudència del Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees no pas en termes estadístics, sinó com la reacció típica del consumidor normalment informat, raonablement atent i perspicaç, tenint en compte els factors socials, culturals i lingüístics. En conseqüència, no és un terme que la llei hagi de definir, sinó que han de ser els tribunals els que n'han d'efectuar la concreció en cada cas concret.

El fet que la referència per qualificar un comportament com a deslleial sigui la reacció típica del consumidor mitjà no suposa, tanmateix, que grups de consumidors més vulnerables quedin desprotegits, atès que la Llei exigeix que es tingui en compte la reacció típica del consumidor mitjà al qual s'adreça la pràctica, o la reacció típica del consumidor mitjà d'un grup especialment vulnerable, quan l'acte de competència només és susceptible d'alterar el comportament econòmic d'un grup concret de consumidors especialment vulnerables, tant per circumstàncies personals com socials.

S'estableix un règim jurídic unitari sobre la deslleialtat dels actes d'engany i agressius, i és exigible el mateix nivell de correcció amb independència que els seus destinataris siguin consumidors o empresaris. Se supera, d'aquesta manera, la tradicional distinció entre els actes deslleials i la regulació de la publicitat il·lícita per deslleial o enganyosa.

És important ressaltar l'opció adoptada de mantenir la Llei general de publicitat, més enllà d'una norma merament contractual. La rellevància de la publicitat en el procés de presa de decisions dels ciutadans és cada cop més gran i transcendeix del simple àmbit consumerista o concurrencial, per la qual cosa una norma amb vocació generalista esdevé imprescindible i ha de respectar, en tot cas, els objectius d'harmonització de les directives europees que aquesta Llei incorpora al nostre ordenament jurídic.

Per això, adquireix un sentit especial la pervivència del concepte de publicitat il·lícita en l'àmbit de la Llei general de publicitat per tal com garanteix les accions i els remeis que en possibiliten la repressió, especialment enfront de la publicitat que atempti contra la dignitat de la persona o vulneri els drets i valors reconeguts a la Constitució, significativament pel que fa a la infància, la joventut i la dona.

El problema apareix de vegades pel concurs entre la Llei general de publicitat i la Llei de competència deslleial, que fa necessària, i així ho recull la jurisprudència, la introducció de mecanismes de coordinació. En aquest sentit, es modifica la Llei general de publicitat, per tal de disposar d'un mateix cos d'accions i remeis contra totes les pràctiques comercials que perjudiquin els interessos econòmics dels consumidors, sense renunciar a la regulació específica de la publicitat i sense detriment de la legitimació especial que en la Llei general de publicitat s'estableix enfront de la publicitat il·lícita per utilitzar de manera vexatòria o discriminatòria la imatge de la dona.

En coherència amb aquest plantejament, es procedeix a derogar el títol IV de la norma, que queda buit de contingut.

D'altra banda, es dedica un capítol complet de la Llei a regular els actes de competència deslleial que, afecta també els competidors, però es considera que només són susceptibles de perjudicar els seus destinataris quan aquests són consumidors i usuaris. Aquest és el cas de les omissions enganyoses o de les pràctiques que la norma comunitària estableix que són deslleials en tot cas i sigui quina sigui la circumstància en la qual es produeixin.

S'hi introdueix un nou capítol destinat a regular els codis de conducta que, amb ple respecte a les normes sobre competència, contribueixen a elevar el nivell de protecció dels consumidors i usuaris, mitjançant l'accés a sistemes eficaços de resolució extrajudicial de reclamacions que compleixin els requisits establerts per la normativa comunitària, actualment continguda a les Recomanacions de la Comissió Europea 98/257/CE i 2001/310/CE i, com a tals, notificats a la Comissió Europea d'acord amb el que preveu la Resolució del Consell de 25 de maig de 2000, relativa a la xarxa comunitària d'òrgans nacionals de la solució extrajudicial de litigis en matèria de consum o qualsevol disposició equivalent. Aquesta regulació inclou l'exercici d'accions enfront dels empresaris adherits públicament a codis de conducta que infringeixin les obligacions lliurement assumides o incorrin en actes de competència deslleial i enfront dels responsables de tals codis quan aquests fomentin actes deslleials.

Finalment, es modifica el capítol de la Llei de competència deslleial dedicat a normes de caràcter processal, per incorporar-hi les regles sobre la càrrega de la prova en relació amb la veracitat i exactitud de les afirmacions de fet realitzades pels empresaris o professionals i per incorporar-hi les accions de cessació enfront de les pràctiques deslleials que perjudiquen els interessos econòmics dels consumidors i, en coherència amb la regulació adoptada sobre els codis de conducta, les accions enfront dels empresaris adherits públicament a codis de conducta que infringeixin les obligacions lliurement assumides o incorrin en actes de competència deslleial i enfront dels responsables de tals codis quan aquests fomentin actes deslleials.

III

Es modifica el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, per establir-hi clarament que, d'acord amb la preeminència del dret comunitari, les pràctiques comercials dels empresaris adreçades als consumidors es regeixen únicament pel que disposa la Llei de competència deslleial i en el mateix text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, sense que sigui procedent imposar als empresaris o professionals altres obligacions, exigències o prohibicions diferents de les previstes en les esmentades normes quan el títol en què aquestes es funden és la protecció dels interessos econòmics legítims dels consumidors.

Establerta aquesta regla general, s'aclareix, en els termes previstos a la norma comunitària, la compatibilitat d'aquest règim amb la regulació específica dictada per raons alienes a la protecció dels interessos econòmics legítims dels consumidors, amb les regles concretes que regulen les pràctiques comercials a les normes que constitueixen transposició de directives comunitàries dictades en matèria de protecció dels consumidors i usuaris i, finalment, amb les disposicions més protectores dictades en matèria de serveis financers o béns immobles.

Igualment s'incorporen al text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, les obligacions d'informació als consumidors en les pràctiques comercials que incloguin informació sobre les característiques del bé o servei i el seu preu, cosa que possibilita que el consumidor o usuari prengui una decisió sobre la contractació.

S'adapta, d'altra banda, la regulació contractual sobre la informació del preu per adequar-la millor a les exigències de la norma sobre la informació que cal donar en les pràctiques comercials; s'incorpora un règim general relatiu a l'obligació de facilitar al consumidor un pressupost previ en els serveis en què el preu final només es pugui fixar d'aquesta manera, un resguard de dipòsit quan l'execució de la prestació contractada exigeixi el dipòsit del bé, i la justificació documental del lliurament del producte, en els supòsits de falta de conformitat amb el contracte, per assegurar l'exercici dels drets dels consumidors.

Així mateix s'introdueix la tipificació com a infracció de consum de les pràctiques comercials deslleials, sense que aquesta previsió tingui efectes d'atribució o modificació de les competències administratives atribuïdes per la normativa, estatal o autonòmica, a altres administracions públiques sectorials.

Es modifica la Llei d'ordenació del comerç detallista per tal d'adequar la regulació sobre les vendes promocionals a les disposicions de la directiva, mantenint la regulació substantiva dictada en matèria d'ordenació de l'activitat comercial i fent una remissió expressa a la Llei de competència deslleial per al tractament de la seva incidència en els interessos econòmics legítims dels consumidors.

IV

Des del punt de vista de la distribució territorial de competències, la competència deslleial és matèria reservada a la competència estatal d'acord amb el que preveu l'article 149.1, regles 6a, 8a i 13a, de la Constitució, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació mercantil, les bases de les obligacions contractuals i les bases i la coordinació de la planificació de l'activitat econòmica general.

La resta de les disposicions de la Llei relatives a la regulació de les accions derivades de la competència deslleial i al règim comú en matèria de drets bàsics dels consumidors i infraccions i sancions, es dicten a l'empara de les competències exclusives de l'Estat en matèria de legislació processal, condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals, i les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, d'acord amb el que preveu l'article 149.1.1a, 6a i 13a de la Constitució.

Article primer. *Modificació de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial.*

Es modifiquen els articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, es dóna una nova redacció als capítols III i IV, i es passa, a més, l'article 18 al capítol II de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial, a la qual s'addiciona un nou capítol V. Així mateix, s'hi introdueix una disposició addicional única.

U. Es modifica l'article 1 que queda redactat en els termes següents:

«Aquesta Llei té per objecte la protecció de la competència en interès de tots els qui participen al mercat, i amb aquesta finalitat estableix la prohibició dels actes de competència deslleial, incloent-hi la publicitat il·lícita en els termes de la Llei general de publicitat.»

Dos. Es modifica l'article 2, ja que se li afageix un nou apartat 3 amb aquests termes:

«3. La Llei és aplicable a qualssevol actes de competència deslleial, realitzats abans, durant o després d'una operació comercial o contracte, independentment que aquest s'arribi a subscriure o no.»

Tres. L'article 3.1 queda redactat de la manera següent:

«1. La Llei és aplicable als empresaris, professionals i a qualssevol altres persones físiques o jurídiques que participin en el mercat.»

Quatre. L'article 4, que s'incorpora al capítol II, queda redactat en els termes següents:

«Article 4. *Clàusula general.*

1. Es reputa deslleial tot comportament que resulti objectivament contrari a les exigències de la bona fe.

En les relacions amb consumidors i usuaris s'entén contrari a les exigències de la bona fe el comportament d'un empresari o professional contrari a la diligència professional, entesa aquesta com el nivell de competència i atencions especials que cal esperar d'un empresari d'acord amb les pràctiques honestes del mercat, que distorsioni o pugui distorsionar de manera significativa el comportament econòmic del consumidor mitjà o del membre mitjà del grup destinatari de la pràctica, si es tracta d'una pràctica comercial adreçada a un grup concret de consumidors.

Als efectes d'aquesta Llei s'entén per comportament econòmic del consumidor o usuari tota decisió per la qual aquest opta per actuar o per abstenir-se de fer-ho en relació amb:

- a) La selecció d'una oferta o oferent.
- b) La contractació d'un bé o servei, així com, si escau, de quina manera i en quines condicions contractar-lo.
- c) El pagament del preu, total o parcial, o qualsevol altra forma de pagament.
- d) La conservació del bé o servei.
- e) L'exercici dels drets contractuals en relació amb els béns i serveis.

Igualment, als efectes d'aquesta Llei s'entén per distorsionar de manera significativa el comportament econòmic del consumidor mitjà utilitzar una pràctica comercial per minvar de manera apreciable la seva capacitat d'adoptar una decisió amb ple coneixement de causa, amb la qual cosa es fa que prengui una decisió sobre el seu comportament econòmic que d'una altra manera no hagués pres.

2. Per a la valoració de les conductes els destinataris de les quals siguin consumidors, es té en compte el consumidor mitjà.

3. Les pràctiques comercials que, adreçades als consumidors o usuaris en general, únicament siguin susceptibles de distorsionar de manera significativa, en un sentit que l'empresari o professional pugui preveure raonablement, el comportament econòmic d'un grup clarament identificable de consumidors o usuaris especialment vulnerables a tals pràctiques o al bé o servei al qual es refereixin, per presentar una discapacitat, per tenir afectada la seva capacitat de comprensió o per la seva edat o la seva credulitat, s'avaluen des de la perspectiva del membre mitjà d'aquest grup. Això s'entén sens perjudici de la pràctica publicitària habitual i legítima d'efectuar afirmacions exagerades o respecte de les quals no es pretengui una interpretació literal.»

Cinc. L'article 5 queda redactat de la manera següent:

«Article 5. *Actes d'engany.*

1. Es considera deslleial per enganyosa qualsevol conducta que contingui informació falsa o informació que, fins i tot sent veraç, pel seu contingut o la seva presentació indueixi o pugui induir a error als destinataris, i sigui susceptible d'alterar-ne el comportament econòmic, sempre que incideixi sobre algun dels aspectes següents:

- a) L'existència o la naturalesa del bé o servei.
- b) Les característiques principals del bé o servei, com ara la seva disponibilitat, els seus beneficis, els seus riscos, la seva execució, la seva composició, els seus accessoris, el procediment i la data de la seva fabricació o subministrament, el seu lliurament, el seu caràcter apropiat, la seva utilització, la seva quantitat, les seves especificacions, el seu origen geogràfic o comercial o els resultats que poden esperar-se de la seva utilització, o els resultats i les característiques essencials de les proves o els controls efectuats al bé o servei.
- c) L'assistència postvenda al client i el tractament de les reclamacions.
- d) L'abast dels compromisos de l'empresari o professional, els motius de la conducta comercial i la naturalesa de l'operació comercial o el contracte, així com qualsevol afirmació o símbol que indiqui que l'empresari o professional o el bé o servei són objecte d'un patrocini o una aprovació directa o indirecta.
- e) El preu o la seva manera de fixació, o l'existència d'un avantatge específic respecte al preu.
- f) La necessitat d'un servei o d'una peça, substitució o reparació, i la modificació del preu inicialment informat, llevat que hi hagi un pacte posterior entre les parts en què s'accepti tal modificació.

g) La naturalesa, les característiques i els drets de l'empresari o professional o el seu agent, com ara la seva identitat i la seva solvència, les seves qualificacions, la seva situació, la seva aprovació, la seva afiliació o les seves connexions i els seus drets de propietat industrial, comercial o intel·lectual, o els premis i distincions que hagi rebut.

h) Els drets legals o convencionals del consumidor o els riscos que aquest pugui córrer.

2. Quan l'empresari o professional indiqui en una pràctica comercial que està vinculat a un codi de conducta, l'incompliment dels compromisos assumits en l'esmentat codi es considera deslleial, sempre que el compromís sigui ferm i pugui ser verificat, i, en el seu context fàctic, aquesta conducta sigui susceptible de distorsionar de manera significativa el comportament econòmic dels seus destinataris.»

Sis. L'article 7 passa a tenir la redacció següent:

«Article 7. *Omissions enganyoses.*

1. Es considera deslleial l'omissió o ocultació de la informació necessària perquè el destinatari adopti o pugui adoptar una decisió relativa al seu comportament econòmic amb el coneixement de causa degut. És també deslleial si la informació que s'ofereix és poc clara, intel·ligible, ambigua, no s'ofereix en el moment adequat, o no es dona a conèixer el propòsit comercial d'aquesta pràctica, quan no resulti evident pel context.

2. Per a la determinació del caràcter enganyós dels actes a què es refereix l'apartat anterior, es té en compte el context fàctic en què es produeixen, prenent en consideració totes les seves característiques i circumstàncies i les limitacions del mitjà de comunicació utilitzat.

Quan el mitjà de comunicació utilitzat imposi limitacions d'espai o de temps, per valorar l'existència d'una ommissió d'informació es tenen en compte aquestes limitacions i totes les mesures adoptades per l'empresari o professional per transmetre la informació necessària per altres mitjans.»

Set. Es modifica l'article 8, que queda redactat de la manera següent:

«Article 8. *Pràctiques agressives.*

1. Es considera deslleial tot comportament que, tenint en compte les seves característiques i circumstàncies, sigui susceptible de minvar de manera significativa, mitjançant persecució, coacció, incloent-hi l'ús de la força, o influència indeguda, la llibertat d'elecció o conducta del destinatari en relació amb el bé o servei i, per tant, n'afecti o en pugui afectar el comportament econòmic.

Amb aquesta finalitat, es considera influència indeguda la utilització d'una posició de poder en relació amb el destinatari de la pràctica per exercir pressió, fins i tot sense usar força física ni amenaçar amb el seu ús.

2. Per determinar si una conducta fa ús de la persecució, la coacció o la influència indeguda es tenen en compte:

a) El moment i el lloc en què es produeix, la seva naturalesa o la seva persistència.

b) L'ús d'un llenguatge o un comportament amenaçador o insultant.

c) L'explotació per part de l'empresari o professional de qualsevol infortuni o circumstància específics prou greus per minvar la capacitat de discerniment del destinatari, dels quals aquell tingui coneixement, per influir en la seva decisió respecte al bé o servei.

d) Qualsevol obstacles no contractuals onerosos o desproporcionats imposats per l'empresari o professional quan l'altra part desitgi exercitar drets legals o contractuals, incloent-hi qualsevol forma de posar fi al contracte o de canviar de bé o servei o de subministrador.

e) La comunicació que es fa qualsevol acció que, legalment, no es pot exercir.»

Vuit. L'article 10 queda redactat de la manera següent:

«Article 10. *Actes de comparació.*

La comparació pública, inclosa la publicitat comparativa, mitjançant una al·lusió explícita o implícita a un competidor, està permesa si compleix els requisits següents:

a) Els béns o serveis comparats han de tenir la mateixa finalitat o satisfer les mateixes necessitats.

b) La comparació s'ha de fer de manera objectiva entre una o més característiques essencials, pertinents, verificables i representatives dels béns o serveis, entre les quals pot incloure's el preu.

c) En el supòsit de productes emparats per una denominació d'origen o indicació geogràfica, denominació específica o especialitat tradicional garantida, la comparació només pot efectuar-se amb altres productes de la mateixa denominació.

d) No poden presentar-se béns o serveis com a imitacions o rèpliques d'altres als quals s'apliqui una marca o un nom comercial protegit.

e) La comparació no pot contravenir el que estableixen els articles 5, 7, 9, 12 i 20 en matèria d'actes d'engany, denigració i explotació de la reputació aliena.»

Nou. Es modifica l'article 11, que passa a tenir la redacció següent:

«Article 11. *Actes d'imitació.*

1. La imitació de prestacions i iniciatives empresarials o professionals alienes és lliure, llevat que estiguin emparades per un dret d'exclusiva reconegut per la Llei.

2. No obstant això, la imitació de prestacions d'un tercer es reputa deslleial quan resulti idònia per generar l'associació per part dels consumidors respecte a la prestació o comporti un aprofitament indegut de la reputació o l'esforç aliè.

La inevitabilitat dels indicats riscos d'associació o d'aprofitament de la reputació aliena exclou la deslleialtat de la pràctica.

3. Així mateix, té la consideració de deslleial la imitació sistemàtica de les prestacions i iniciatives empresarials o professionals d'un competidor quan aquesta estratègia estigui directament encaminada a impedir o obstaculitzar la seva afirmació al mercat i excedeixi del que, segons les circumstàncies, es pugui considerar una resposta natural del mercat.»

Deu. L'article 18 queda redactat de la manera següent:

«Article 18. *Publicitat il·lícita.*

La publicitat considerada il·lícita per la Llei general de publicitat es considera deslleial.»

Onze. Es modifiquen els capítols III i IV, amb la redacció següent:

«CAPÍTOL III

Pràctiques comercials amb els consumidors o usuaris

Article 19. *Pràctiques comercials deslleials amb els consumidors.*

1. Sens perjudici del que estableixen els articles 19 i 20 del text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, únicament tenen la consideració de pràctiques comercials deslleials amb els

consumidors i usuaris, les previstes en aquest capítol i en els articles 4, 5, 7 i 8 d'aquesta Llei.

2. Les pràctiques comercials regulades en els articles 21 a 31, tots dos inclusivament, són en tot cas i en qualsevol circumstància, pràctiques comercials deslleials amb els consumidors.

Article 20. Pràctiques enganyoses per confusió per als consumidors.

En les relacions amb consumidors i usuaris, es consideren deslleials les pràctiques comercials, inclosa la publicitat comparativa, que, en el seu context fàctic i tenint en compte totes les seves característiques i circumstàncies, creïn confusió, incloent-hi el risc d'associació, amb qualssevol béns o serveis, marques registrades, noms comercials o altres marques distintives d'un competidor, sempre que siguin susceptibles d'afectar el comportament econòmic dels consumidors i usuaris.

Article 21. Pràctiques enganyoses sobre codis de conducta o altres distintius de qualitat.

1. Es consideren deslleials, per enganyoses, les pràctiques comercials que afirmen sense ser cert:

- a) Que l'empresari o professional està adherit a un codi de conducta.
- b) Que un codi de conducta ha rebut la ratificació d'un organisme públic o qualsevol altre tipus d'acreditació.
- c) Que un empresari o professional, les seves pràctiques comercials, o un bé o servei ha estat aprovat, acceptat o autoritzat per un organisme públic o privat, o fer aquesta afirmació sense complir les condicions de l'aprovació, acceptació o autorització.

2. L'exhibició d'un segell de confiança o de qualitat o d'un distintiu equivalent, sense haver-ne obtingut l'autorització necessària és igualment, en tot cas, una pràctica comercial deslleial per enganyosa.

Article 22. Pràctiques esquer i pràctiques promocionals enganyoses.

Es considera deslleial per enganyós:

1. Fer una oferta comercial de béns o serveis a un preu determinat sense revelar l'existència de motius raonables que facin pensar a l'empresari o professional que els esmentats béns o serveis o altres d'equivalents no estan disponibles al preu ofert durant un període suficient i en quantitats raonables, tenint en compte el tipus de bé o servei, l'abast de la publicitat que se li hagi donat i el preu de què es tracti.

2. Fer una oferta comercial de béns o serveis a un preu determinat per després, amb la intenció de promocionar un bé o servei diferent, negar-se a mostrar el bé o servei ofert, no acceptar comandes o sol·licituds de subministrament, negar-se a subministrar-lo en un període de temps raonable, ensenyar una mostra defectuosa del bé o servei promocionat o desprestigiar-lo.

3. Les pràctiques comercials relatives a les vendes en liquidació quan sigui incert que l'empresari o professional es trobi en algun dels supòsits previstos a l'article 30.1 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç detallista o que, en qualsevol altre supòsit, afirmen que l'empresari o professional està a punt de cessar en les seves activitats o de traslladar-se sense que ho faci.

4. Les pràctiques comercials que ofereixin un premi, de manera automàtica, o en un concurs o sorteig, sense concedir els premis descrits o altres de qualitat i valor equivalent.

5. Descriure un bé o servei com a «gratuït», «regal», «sense despeses» o qualsevol fórmula equivalent, si el consumidor o usuari ha d'abonar diners per qualsevol concepte diferent del cost inevitable de la resposta a la pràctica comercial i la recollida del producte o del pagament pel lliurament d'aquest.

6. Crear la impressió falsa, fins i tot mitjançant l'ús de pràctiques agressives, que el consumidor o usuari ja ha guanyat, guanyarà o aconseguirà un premi o qualsevol altre avantatge equivalent si realitza un acte determinat, quan en realitat:

- a) No existeix tal premi o avantatge equivalent.
- b) O la realització de l'acte relacionat amb l'obtenció del premi o avantatge equivalent està sotmès a l'obligació, per part del consumidor o usuari, d'efectuar un pagament o incórrer en una despesa.

Article 23. *Pràctiques enganyoses sobre la naturalesa i les propietats dels béns o serveis, la seva disponibilitat i els serveis postvenda.*

Es considera deslleial, per enganyós:

1. Afirmar o crear per un altre mitjà la impressió que un bé o servei pot ser comercialitzat legalment no sent cert.
2. Al·legar que els béns o serveis poden facilitar l'obtenció de premis en jocs d'atzar.
3. Proclamar, falsament, que un bé o servei pot curar malalties, disfuncions o malformacions.
4. Afirmar, no sent cert, que el bé o servei només estarà disponible durant un període de temps molt limitat o que només estarà disponible en determinades condicions durant un període de temps molt limitat a fi d'induir el consumidor o usuari a prendre una decisió immediata, amb la qual cosa se'l priva de l'oportunitat o el temps suficient per fer la seva tria amb el degut coneixement de causa.
5. Comprometre's a proporcionar un servei postvenda als consumidors o usuaris sense advertir-los clarament abans de contractar que l'idioma en el qual aquest servei està disponible no és l'utilitzat en l'operació comercial.
6. Crear la impressió falsa que el servei postvenda del bé o servei promocionat està disponible en un estat membre diferent d'aquell en què se n'ha contractat el subministrament.

Article 24. *Pràctiques de venda piramidal.*

Es considera deslleial per enganyós, en qualsevol circumstància, crear, dirigir o promocionar un pla de venda piramidal en el qual el consumidor o usuari realitzi una contraprestació a canvi de l'oportunitat de rebre una compensació derivada fonamentalment de l'entrada d'altres consumidors o usuaris en el pla, i no de la venda o el subministrament de béns o serveis.

Article 25. *Pràctiques enganyoses per confusió.*

Es considera deslleial per enganyós promocionar un bé o servei similar al comercialitzat per un determinat empresari o professional per induir de manera deliberada el consumidor o usuari a creure que el bé o servei procedeix d'aquest empresari o professional, no sent cert.

Article 26. *Pràctiques comercials encobertes.*

Es considera deslleial per enganyós incloure com a informació en els mitjans de comunicació comunicacions per promocionar un bé o servei, pagant l'empresari o professional per l'esmentada promoció, sense que quedi clarament especificat en el contingut o mitjançant imatges i sons clarament identificables per al consumidor o usuari que es tracta d'un contingut publicitari.

Article 27. *Altres pràctiques enganyoses.*

Igualment es consideren deslleials per enganyoses les pràctiques que:

1. Presentin els drets que atorga la legislació als consumidors o usuaris com si fossin una característica distintiva de l'oferta de l'empresari o professional.

2. Realitzin afirmacions inexactes o falses quant a la naturalesa i l'extensió del perill que suposaria per a la seguretat personal del consumidor i usuari o de la seva família el fet que el consumidor o usuari no contracti el bé o servei.

3. Transmetin informació inexacta o falsa sobre les condicions de mercat o sobre la possibilitat de trobar el bé o servei, amb la intenció d'induir el consumidor o usuari a contractar-lo en condicions menys favorables que les condicions normals de mercat.

4. Incloguin en la documentació de comercialització una factura o un document similar de pagament que doni al consumidor o usuari la impressió que ja ha contractat el bé o servei comercialitzat, sense que aquest l'hagi sol·licitat.

5. Afirmin de manera fraudulenta o creïn la impressió falsa que un empresari o professional no actua en el marc de la seva activitat empresarial o professional, o presentar-se de manera fraudulenta com un consumidor o usuari.

Article 28. *Pràctiques agressives per coacció.*

Es consideren deslleials per agressives les pràctiques comercials que facin creure al consumidor o usuari que no pot abandonar l'establiment de l'empresari o professional o el local en el qual es realitzi la pràctica comercial fins a haver contractat, llevat que l'esmentada conducta sigui constitutiva d'infracció penal.

Article 29. *Pràctiques agressives per persecució.*

1. Es considera deslleial per agressiu fer visites en persona al domicili del consumidor o usuari, ignorant les seves peticions perquè l'empresari o professional abandoni casa seva o no torni a personar-s'hi.

2. Igualment es considera deslleial realitzar propostes no desitjades i reiterades per telèfon, fax, correu electrònic o altres mitjans de comunicació a distància, llevat de les circumstàncies i en la mesura que estigui justificat legalment per fer complir una obligació contractual.

L'empresari o professional ha d'utilitzar en aquestes comunicacions sistemes que permetin al consumidor deixar constància de la seva oposició a continuar rebent propostes comercials d'aquest empresari o professional.

Perquè el consumidor o usuari pugui exercir el seu dret a manifestar la seva oposició a rebre propostes comercials no desitjades, quan aquestes es realitzin per via telefònica, les trucades s'han de fer des d'un número de telèfon identificable.

Aquest supòsit s'entén sens perjudici del que estableix la normativa vigent sobre protecció de dades personals, serveis de la societat de la informació, telecomunicacions i contractació a distància amb els consumidors o usuaris, incloent-hi la contractació a distància de serveis financers.

Article 30. *Pràctiques agressives en relació amb els menors.*

Es considera deslleial per agressiu incloure en la publicitat una exhortació directa als nens perquè adquireixin béns o usin serveis o convencin els seus pares o altres adults que contractin els béns o serveis anunciats.

Article 31. *Altres pràctiques agressives.*

Es considera deslleial per agressiu:

1. Exigir al consumidor o usuari, ja sigui prenedor, beneficiari o tercer perjudicat, que desitgi reclamar una indemnització a l'empresari d'un contracte d'assegurança, la presentació de documents que no siguin raonablement necessaris per determinar l'existència del sinistre i, si escau, l'import dels danys que en resultin o deixar sistemàticament sense respondre la correspondència sobre això, amb la finalitat de dissuadir-lo d'exercir els seus drets.

2. Exigir el pagament immediat o ajornat, la devolució o la custòdia de béns o serveis subministrats pel comerciant, que no hagin estat sol·licitats pel consumidor

o usuari, llevat quan el bé o servei en qüestió sigui un bé o servei de substitució subministrat d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre contractació a distància amb els consumidors i usuaris.

3. Informar expressament el consumidor o usuari que el treball o l'aliment de l'empresari o professional corren perill si el consumidor o usuari no contracta el bé o servei.

CAPÍTOL IV

Accions derivades de la competència deslleial

Article 32. Accions.

1. Contra els actes de competència deslleial, incloent-hi la publicitat il·lícita, poden exercitar-se les accions següents:

1a Acció declarativa de deslleialtat.

2a Acció de cessació de la conducta deslleial o de prohibició de la seva reiteració futura. Així mateix, es pot exercir l'acció de prohibició, si la conducta encara no s'ha posat en pràctica.

3a Acció de remoció dels efectes produïts per la conducta deslleial.

4a Acció de rectificació de les informacions enganyoses, incorrectes o falses.

5a Acció de rescabament dels danys i perjudicis ocasionats per la conducta deslleial, si hi ha intervingut dol o culpa de l'agent.

6a Acció d'enriquiment injust, que només escau quan la conducta deslleial lesioni una posició jurídica emparada per un dret d'exclusiva o un altre d'anàleg contingut econòmic.

2. En les sentències estimatòries de les accions previstes a l'apartat anterior, números 1a a 4a, el tribunal, si ho estima procedent, i amb càrrec al demandat, pot acordar la publicació total o parcial de la sentència o, quan els efectes de la infracció puguin mantenir-se al llarg del temps, una declaració rectificadora.

Article 33. Legitimació activa.

1. Qualsevol persona física o jurídica que participi en el mercat els interessos econòmics del qual resultin directament perjudicats o amenaçats per la conducta deslleial està legitimada per a l'exercici de les accions previstes a l'article 32.1, 1a a 5a

Enfront de la publicitat il·lícita està legitimada per a l'exercici de les accions previstes a l'article 32.1, 1a a 5a, qualsevol persona física o jurídica que resulti afectada i, en general, els qui tinguin un dret subjectiu o un interès legítim.

L'acció de rescabament dels danys i perjudicis ocasionats per la conducta deslleial pot exercitar-se, igualment, pels legitimats d'acord amb el que preveu l'article 11.2 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.

L'acció d'enriquiment injust només pot ser exercitada pel titular de la posició jurídica violada.

2. Les accions considerades a l'article 32.1, 1a a 4a, poden exercitar-se a més per les associacions, corporacions professionals o representatives d'interessos econòmics, quan resultin afectats els interessos dels seus membres.

3. Tenen legitimació activa per a l'exercici de les accions previstes a l'article 32.1, 1a a 4a, en defensa dels interessos generals, col·lectius o difusos, dels consumidors i usuaris:

a) L'Institut Nacional del Consum i els òrgans o les entitats corresponents de les comunitats autònomes i de les corporacions locals competents en matèria de defensa dels consumidors i usuaris.

b) Les associacions de consumidors i usuaris que reuneixin els requisits establerts en el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i

usuaris o, si escau, en la legislació autonòmica en matèria de defensa dels consumidors i usuaris.

c) Les entitats d'altres estats membres de la Comunitat Europea constituïdes per a la protecció dels interessos col·lectius i dels interessos difusos dels consumidors i usuaris que estiguin habilitades mitjançant la seva inclusió a la llista publicada amb aquesta finalitat en el Diari Oficial de les Comunitats Europees.

4. El Ministeri Fiscal pot exercitar l'acció de cessació en defensa dels interessos generals, col·lectius o difusos, dels consumidors i usuaris.

Article 34. *Legitimació passiva.*

1. Les accions previstes a l'article 32 poden exercitar-se contra qualsevol persona que hagi realitzat o ordenat la conducta deslleial o hagi cooperat a la seva realització. No obstant això, l'acció d'enriquiment injust només pot dirigir-se contra el beneficiari de l'enriquiment.

2. Si la conducta deslleial l'han realitzat treballadors o altres col·laboradors en l'exercici de les seves funcions i deures contractuals, les accions previstes a l'article 32.1, 1a a 4a, s'han de dirigir contra el principal. Respecte a les accions de rescabament de danys i d'enriquiment injust cal atènyer-se al que disposa el Dret civil.

Article 35. *Prescripció.*

Les accions de competència deslleial previstes a l'article 32 prescriuen pel transcurs d'un any des del moment en què han pogut exercitar-se i el legitimat ha tingut coneixement de la persona que ha fet l'acte de competència deslleial; i, en qualsevol cas, pel transcurs de tres anys des del moment de la finalització de la conducta.

La prescripció de les accions en defensa dels interessos generals, col·lectius o difusos, dels consumidors i usuaris, es regeix pel que disposa l'article 56 del text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries.

Article 36. *Diligències preliminars.*

1. Qui pretengui exercitar una acció de competència deslleial pot sol·licitar del jutge la pràctica de diligències per a la comprovació d'aquells fets el coneixement dels quals resulti objectivament indispensable per preparar el judici.

2. Tals diligències se substancien d'acord amb el que preveuen els articles 129 a 132 de la Llei 11/1986, de 20 de març, de patents, i poden estendre's a tot l'àmbit intern de l'empresa.»

Dotze. S'addiciona un nou capítol, el V, a la Llei de competència deslleial, que diu el següent:

«CAPÍTOL V

Codis de conducta

Article 37. *Foment dels codis de conducta.*

1. Les corporacions, associacions o organitzacions comercials, professionals i de consumidors poden elaborar, perquè siguin assumits voluntàriament pels empresaris o professionals, codis de conducta relatius a les pràctiques comercials amb els consumidors, amb la finalitat d'eleva el nivell de protecció dels consumidors i garantint en la seva elaboració la participació de les organitzacions de consumidors.

2. Els codis de conducta han de respectar la normativa de defensa de la competència i se'ls ha de donar una publicitat suficient per al seu bon coneixement per part dels destinataris.

3. Les administracions públiques han de promoure la participació de les organitzacions empresarials i professionals en l'elaboració a escala comunitària de codis de conducta amb aquesta mateixa finalitat.

4. Els sistemes d'autoregulació s'han de dotar d'òrgans independents de control per assegurar el compliment eficaç dels compromisos assumits per les empreses adherides. Els seus codis de conducta poden incloure, entre d'altres, mesures individuals o col·lectives d'autocontrol previ dels continguts publicitaris, i han d'establir sistemes eficaços de resolució extrajudicial de reclamacions que compleixin els requisits establerts a la normativa comunitària i, com a tals, siguin notificats a la Comissió Europea, d'acord amb el que preveu la Resolució del Consell de 25 de maig de 2000, relativa a la xarxa comunitària d'òrgans nacionals de solució extrajudicial de litigis en matèria de consum o qualsevol disposició equivalent.

5. El recurs als òrgans de control dels codis de conducta en cap cas no suposa la renúncia a les accions judicials previstes a l'article 32.

Article 38. *Accions enfront de codis de conducta.*

1. Enfront dels codis de conducta que recomanin, fomentin o impulsin conductes deslleials o il·lícites poden exercitar-se les accions de cessació i rectificació previstes a l'article 32.1, 2a i 4a

2. Amb caràcter previ a l'exercici de les accions previstes a l'apartat anterior, adreçades als responsables dels codis de conducta que reuneixin els requisits establerts a l'article 37.4, cal instar del responsable de l'esmentat codi la cessació o rectificació de la recomanació deslleial, així com el compromís d'abstenir-se de realitzar-la quan encara no s'hagin produït.

La sol·licitud ha de realitzar-se per qualsevol mitjà que permeti tenir constància del contingut i de la data de la recepció.

El responsable del codi de conducta està obligat a emetre el pronunciament que escaigui en el termini de 15 dies des de la presentació de la sol·licitud, termini durant el qual el qui hagi iniciat aquest procediment previ no pot exercitar l'acció judicial corresponent.

Transcorregut el termini previst en el paràgraf anterior sense que s'hagi notificat al reclamant la decisió o quan aquesta sigui insatisfactòria o incompleta, queda expedida la via judicial.

Article 39. *Accions prèvies enfront d'empresaris i professionals adherits a codis de conducta.*

1. Quan l'acció es fonamenti en les causes previstes a l'article 5.2, s'insti, amb caràcter previ a l'exercici de les accions previstes a l'article 32.1, 2a i 4a, davant de l'òrgan de control del codi de conducta, la cessació o rectificació de l'acte o la pràctica comercial dels qui de manera pública hi estiguin adherits, així com el compromís d'abstenir-se de realitzar l'acte o la pràctica deslleial quan aquests encara no s'hagin produït.

L'òrgan de control està obligat a emetre el pronunciament que sigui procedent en el termini de 15 dies des de la presentació de la sol·licitud, termini durant el qual el qui hagi iniciat aquest procediment previ no pot exercitar l'acció judicial corresponent.

Transcorregut el termini previst en el paràgraf anterior sense que s'hagi notificat al reclamant la decisió o quan aquesta sigui insatisfactòria o incompleta, queda expedida la via judicial.

2. En la resta dels supòsits d'accions dirigides a obtenir la cessació o la rectificació d'una conducta deslleial dels qui públicament estiguin adherits a codis

de conducta que reuneixin els requisits de l'article 37.4, l'acció prèvia davant de l'òrgan de control prevista a l'apartat anterior és potestativa.»

Tretze. S'hi afegeix una disposició addicional, amb la redacció següent:

«Disposició addicional única. *Definició de publicitat.*

Als efectes d'aquesta Llei s'entén per publicitat l'activitat així definida a l'article 2 de la Llei 34/1988, d'11 de novembre, general de la publicitat.»

Article segon. *Modificació de la Llei 34/1988, d'11 de novembre, general de publicitat.*

U. Es modifica l'article 1 i el títol II de la Llei 34/1988, d'11 de novembre, general de publicitat, que queden redactats en els termes següents:

«Article 1. *Objecte.*

La publicitat es regeix per aquesta Llei, per la Llei de competència deslleial i per les normes especials que regulin determinades activitats publicitàries.»

«TÍTOL II

De la publicitat il·lícita i de les accions per fer-la cessar

Article 3. *Publicitat il·lícita.*

És il·lícita:

a) La publicitat que atempti contra la dignitat de la persona o vulneri els valors i drets reconeguts a la Constitució, especialment aquells als quals fan referència els seus articles 14, 18 i 20, apartat 4.

S'entenen inclosos a la previsió anterior els anuncis que presentin les dones de manera vexatòria o discriminatòria, bé utilitzant particularment i directament el seu cos o parts d'aquest com a simple objecte desvinculat del producte que es pretén promocionar, bé la seva imatge associada a comportaments estereotipats que vulnerin els fonaments del nostre ordenament coadjuvant a generar la violència a què es refereix la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

b) La publicitat adreçada a menors que els inciti a la compra d'un bé o d'un servei, explotant la seva inexperiència o credulitat, o en què apareguin persuadint de la compra pares o tutors. No es pot, sense un motiu justificat, presentar els nens en situacions perilloses. No s'ha d'incloure error sobre les característiques dels productes, ni sobre la seva seguretat, ni tampoc sobre la capacitat i les aptituds necessàries en el nen per utilitzar-los sense produir dany per a ell mateix o a tercers.

c) La publicitat subliminal.

d) La que infringeixi el que disposa la normativa que reguli la publicitat de determinats productes, béns, activitats o serveis.

e) La publicitat enganyosa, la publicitat deslleial i la publicitat agressiva, que tenen el caràcter d'actes de competència deslleial en els termes considerats a la Llei de competència deslleial.

Article 4. *Publicitat subliminal.*

Als efectes d'aquesta Llei, és publicitat subliminal la que, mitjançant tècniques de producció d'estímul d'intensitats frontereres amb els llindars dels sentits o anàlogues, pugui actuar sobre el públic destinatari sense ser conscientment percebuda.

Article 5. Publicitat sobre determinats béns o serveis.

1. La publicitat de materials o productes sanitaris i d'aquells altres sotmesos a reglamentacions tecnicosanitàries, així com la dels productes, béns, activitats i serveis susceptibles de generar riscos per a la salut o seguretat de les persones o del seu patrimoni, o quan es tracti de publicitat sobre jocs de sort, envit o atzar, pot ser regulada per les seves normes especials o sotmesa al règim d'autorització administrativa prèvia. L'esmentat règim també es pot establir quan la protecció dels valors i drets constitucionalment reconeguts així ho requereixin.

2. Els reglaments que despleguin el que es disposa al número precedent i aquells que en regular un producte o servei continguin normes sobre la seva publicitat han d'especificar:

a) La naturalesa i les característiques dels productes, béns, activitats i serveis la publicitat dels quals sigui objecte de regulació. Aquests reglaments han d'establir l'exigència que en la publicitat d'aquests productes es recullin els riscos derivats, si escau, de la seva utilització normal.

b) La forma i les condicions de difusió dels missatges publicitaris.

c) Els requisits d'autorització i, si escau, registre de la publicitat, quan hagi estat sotmesa al règim d'autorització administrativa prèvia.

En el procediment d'elaboració d'aquests reglaments és preceptiva l'audiència de les organitzacions empresarials representatives del sector, de les associacions d'agències i d'anunciant i de les associacions de consumidors i usuaris, si escau, a través dels seus òrgans de representació institucional.

3. L'atorgament d'autoritzacions ha de respectar els principis de lliure competència, de manera que no pugui produir-se perjudici d'altres competidors.

La denegació de sol·licituds d'autorització ha de ser motivada.

Una vegada vençut el termini de resposta que les normes especials estableixin per als expedients d'autorització, s'entén atorgat per silenci administratiu positiu.

4. Els productes estupefaents, psicòtrops i medicaments, destinats al consum de persones i animals, només poden ser objecte de publicitat en els casos, les formes i les condicions establerts en les normes especials que els regulin.

5. Es prohibeix la publicitat de begudes amb graduació alcohòlica superior a 20 graus centesimals, per mitjà de la televisió.

Queda prohibida la publicitat de begudes alcohòliques en els llocs on n'estigui prohibida la venda o el consum.

La forma, el contingut i les condicions de la publicitat de begudes alcohòliques són limitats per reglament a fi de protegir la salut i seguretat de les persones, tenint en compte els subjectes destinataris, la no-inducció directa o indirecta al seu consum indiscriminat i en atenció als àmbits educatius, sanitaris i esportius.

Amb els mateixos fins que el paràgraf anterior, el Govern, per reglament, pot estendre la prohibició prevista en aquest apartat a begudes amb graduació alcohòlica inferior a 20 graus centesimals.

6. L'incompliment de les normes especials que regulin la publicitat dels productes, béns, activitats i serveis a què es refereixen els apartats anteriors té consideració d'infracció als efectes previstos a la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i a la Llei general de sanitat.

Article 6. Accions enfront de la publicitat il·lícita.

1. Les accions enfront de la publicitat il·lícita són les establertes amb caràcter general per a les accions derivades de la competència deslleial pel capítol IV de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial.

2. A més, enfront de la publicitat il·lícita per utilitzar de manera discriminatòria o vexatòria la imatge de la dona, estan legitimats per a l'exercici de les accions previstes a l'article 32.1, 1a a 4a de la Llei de competència deslleial:

- a) La Delegació del Govern per a la Violència de Gènere.
- b) L'Institut de la Dona o el seu equivalent en l'àmbit autonòmic.
- c) Les associacions legalment constituïdes que tinguin com a objectiu únic la defensa dels interessos de la dona i no incloguin com a associats persones jurídiques amb finalitat de lucre.
- d) El Ministeri Fiscal.»

Dos. Els articles 9 a 24 del títol III passen a reenumerar-se com a articles 7 a 22.

Article tercer. *Modificació del text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre.*

Es modifiquen els articles 8, 18, 19, 20, 47.3, 49.1, 60, 63 i 123 del text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre:

U. Es modifica l'article 8, paràgraf b), que queda redactat en els termes següents:

- «b) La protecció dels seus legítims interessos econòmics i socials; en particular enfront de les pràctiques comercials deslleials i la inclusió de clàusules abusives en els contractes.»

Dos. Se suprimeix l'apartat 4 de l'article 18.

Tres. Es modifica l'article 19 que passa a tenir la redacció següent:

«Article 19. *Principi general i pràctiques comercials.*

1. Els legítims interessos econòmics i socials dels consumidors i usuaris han de ser respectats en els termes establerts en aquesta norma, i cal aplicar-hi, a més, el que preveuen les normes civils, mercantils i les altres normes comunitàries, estatals i autonòmiques que hi resultin d'aplicació.

2. Sens perjudici del que disposen els apartats següents, per a la protecció dels legítims interessos econòmics i socials dels consumidors i usuaris, les pràctiques comercials dels empresaris que s'hi adrecin estan subjectes al que es disposa en aquesta Llei, a la Llei de competència deslleial i a la Llei d'ordenació del comerç detallista.

Amb aquesta finalitat, es consideren pràctiques comercials dels empresaris amb els consumidors i usuaris tot acte, omissió, conducta, manifestació o comunicació comercial, inclosa la publicitat i la comercialització, directament relacionada amb la promoció, la venda o el subministrament d'un bé o servei als consumidors i usuaris, amb independència que sigui realitzada abans, durant o després d'una operació comercial.

No tenen la consideració de pràctiques comercials les relacions de naturalesa contractual, que es regeixen d'acord amb el que preveu l'article 59.

3. El que disposa l'apartat anterior no és obstacle per a l'aplicació de:

- a) Les normes que regulin les pràctiques comercials que puguin afectar la salut i seguretat dels consumidors i usuaris, incloses les relatives a la seguretat de béns i serveis.

- b) Les normes sobre certificació i grau de puresa dels objectes fabricats amb metalls preciosos.

4. Les normes previstes en aquesta Llei en matèria de pràctiques comercials i les que regulen les pràctiques comercials en matèria de medicaments, etiquetat, presentació i publicitat dels productes, indicació de preus, aprofitament per torn de béns immobles, crèdit al consum, comercialització a distància de serveis financers destinats als consumidors i usuaris, comerç electrònic, inversió col·lectiva en valors mobiliaris, normes de conducta en matèria de serveis d'inversió, oferta pública o admissió de cotització de valors i assegurances, incloent-hi la mediació i qualssevol

altres normes que regulin aspectes concrets de les pràctiques comercials deslleials previstos en normes comunitàries prevalen en cas de conflicte sobre la legislació de caràcter general aplicable a les pràctiques comercials deslleials.

5. En relació amb les pràctiques comercials relatives a serveis financers i béns immobles, poden establir-se normes legals o reglamentàries que ofereixin una major protecció al consumidor o usuari.»

Quatre. Es modifica l'article 20, que passa a tenir la redacció següent:

«Article 20. *Informació necessària en l'oferta comercial de béns i serveis.*

1. Les pràctiques comercials que, d'una manera adequada al mitjà de comunicació utilitzat, incloguin informació sobre les característiques del bé o servei i el seu preu, amb la qual cosa possibilitin que el consumidor o usuari prengui una decisió sobre la contractació, han de contenir, si no es desprèn ja clarament del context, com a mínim la informació següent:

a) Nom, raó social i domicili complet de l'empresari responsable de l'oferta comercial i, si escau, nom, raó social i adreça completa de l'empresari pel compte del qual actua.

b) Les característiques essencials del bé o servei d'una manera adequada a la seva naturalesa i al mitjà de comunicació utilitzat.

c) El preu final complet, incloent-hi els impostos, desglossant-ne, si escau, l'import dels increments o descomptes que siguin d'aplicació a l'oferta i les despeses addicionals que es repercuteixin al consumidor o usuari.

En la resta dels casos en què, a causa de la naturalesa del bé o servei, no pugui fixar-se amb exactitud el preu a l'oferta comercial, cal informar sobre la base de càlcul que permeti al consumidor o usuari comprovar el preu. Igualment, quan les despeses addicionals que es repercuteixin al consumidor o usuari no puguin ser calculades per endavant per raons objectives, cal informar del fet que existeixen les esmentades despeses addicionals i, si es coneix, del seu import estimat.

d) Els procediments de pagament, terminis de lliurament i execució del contracte i el sistema de tractament de les reclamacions, quan s'apartin de les exigències de la diligència professional, entenent per tal la definida a l'article 4.1 de la Llei de competència deslleial.

e) Si escau, existència del dret de desistiment.

2. L'incompliment del que disposa l'apartat anterior o les disposicions a què es refereix l'article 19.4 és considerat en tot cas pràctica deslleial per enganyosa, en iguals termes al que disposa l'article 21.2 de la Llei de competència deslleial.»

Cinc. Es modifica l'article 47.3, al qual es dóna la redacció següent:

«3. Les autoritats competents en matèria de consum sancionen, així mateix, les conductes tipificades com a infraccions en matèria de defensa dels consumidors i usuaris dels empresaris dels sectors que comptin amb regulació específica i les pràctiques comercials deslleials amb els consumidors o usuaris.»

Sis. Es modifica l'article 49.1, es dóna una nova redacció al seu apartat l) i s'hi afegeixen dos apartats, m) i n), amb la qual cosa queda redactat en els termes següents:

«l) L'ús de pràctiques comercials deslleials amb els consumidors o usuaris.

m) Les conductes discriminatòries en l'accés als béns i la prestació dels serveis, i en especial les previstes com a tals a la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

n) L'incompliment dels requisits, les obligacions o les prohibicions establerts en aquesta norma o disposicions que la desenvolupin, en els termes previstos a la legislació autonòmica que hi resulti d'aplicació.»

Set. Es modifica l'article 123, afegint-li un nou apartat, el número 3, amb la qual cosa els apartats 3 i 4 passen a numerar-se com a 4 i 5, i té la redacció següent:

«3. El venedor està obligat a lliurar al consumidor o usuari que exerciti el seu dret a la reparació o substitució, justificació documental del lliurament del producte, en la qual consti la data de lliurament i la falta de conformitat que origina l'exercici del dret.

De la mateixa manera, juntament amb el producte reparat o substituït, el venedor lliura al consumidor o usuari justificació documental del lliurament en la qual consti la data d'aquesta i, si escau, la reparació efectuada.»

Article quart. *Modificació de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç detallista.*

Es modifiquen els articles 18, 22, 23 i 32 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç detallista, en el sentit següent:

U. Es modifica l'article 18, afegint-li un nou apartat, el 3, que diu el següent:

«3. La utilització de les denominacions abans assenyalades que no s'ajusti a la regulació respectivament establerta per a cada una de les activitats de promoció de vendes en aquesta Llei es considera deslleial quan hi concorrin les circumstàncies previstes a l'article 5 de la Llei de competència deslleial.»

Dos. Es modifica l'article 22, que queda redactat en els termes següents:

«Article 22. *Venda multinivell.*

1. La venda multinivell constitueix una forma especial de comerç en la qual un fabricant o un comerciant majorista ven els seus béns o serveis a través d'una xarxa de comerciants i/o agents distribuïdors independents, però coordinats dins d'una mateixa xarxa comercial i els beneficis econòmics dels quals s'obtenen mitjançant un únic marge sobre el preu de venda al públic, que es distribueix a través de la percepció de percentatges variables sobre el total de la facturació generada pel conjunt dels venedors integrats a la xarxa comercial, i proporcionalment al volum de negoci que cada component hagi creat. Als efectes del que es disposa en aquest article, els comerciants i els agents distribuïdors independents es consideren en tot cas empresaris als efectes previstos en el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries.

2. Queda prohibit organitzar la comercialització de béns i serveis quan:

a) Constitueixi un acte deslleial amb els consumidors d'acord amb el que preveu l'article 26 de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial.

b) No es garanteixi adequadament que els distribuïdors comptin amb l'oportuna contractació laboral o compleixin amb els requisits que són exigits legalment per al desenvolupament d'una activitat comercial.

c) Hi hagi l'obligació de fer una compra mínima dels productes distribuïts per part dels nous venedors, sense pacte de recompra en les mateixes condicions.

4. En cap cas el fabricant o majorista titular de la xarxa no pot condicionar l'accés a aquesta a l'abonament d'una quota o un cànon d'entrada que no sigui equivalent als productes i material promocional, informatiu o formatiu lliurats a un preu similar al d'altres d'homòlegs existents al mercat i que no poden superar la quantitat que es determini reglamentàriament.

En els supòsits que hi hagi un pacte de recompra, els productes s'han d'admetre a devolució sempre que el seu estat no impedeixi clarament la seva comercialització posterior.»

Tres. Es modifica l'article 23, que queda redactat de la manera següent:

«Article 23. *Prohibició de vendes en piràmide.*

Són pràctiques de venda piramidal les previstes a l'article 24 de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial, i són nul·les de ple dret les condicions contractuals contràries al que es disposa en l'esmentat precepte.»

Quatre. Es modifica el títol del capítol VI del títol II, i l'article 32, que passen a tenir la redacció següent:

«CAPÍTOL VI

Vendes amb obsequi o prima

Article 32. *Concepte.*

1. Són vendes amb obsequi les que, amb la finalitat de promoure les vendes, ofereixen, ja sigui de manera automàtica o bé mitjançant la participació en un sorteig o concurs, un premi, sigui quina en sigui la naturalesa.

Són vendes amb prima les que ofereixin qualsevol incentiu o avantatge vinculat a l'adquisició d'un bé o servei.

2. Quan l'incentiu consisteixi en un sorteig, el que es disposa en aquesta Llei és aplicable sens perjudici del que estableix la legislació sectorial corresponent.

3. Les vendes amb obsequi o prima es consideren deslleials en els supòsits previstos a la Llei de competència deslleial.»

Disposició addicional única.

Als efectes d'aquesta Llei s'han de tenir en compte els drets de les persones amb discapacitat, d'acord amb la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, feta a Nova York el 13 de desembre de 2006.

Disposició transitòria única.

L'empresari o professional que realitzi propostes comercials per telèfon, fax, correu electrònic o altres mitjans de comunicació a distància, té un termini de dos mesos, des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, per tenir en funcionament els sistemes oportuns que ha d'utilitzar, segons l'apartat 2 de l'article 29, que permetin al consumidor deixar constància de la seva oposició a continuar rebent propostes comercials d'aquest empresari o professional.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Es deroguen les disposicions següents:

a) El títol IV i la disposició addicional de la Llei 34/1988, d'11 de novembre, general de publicitat.

b) L'article 59.2 del Reglament de la Llei d'objectes fabricats amb metalls preciosos, aprovat per Reial decret 197/1988, de 22 de febrer.

c) L'article 8.1 i 2 del Reial decret 58/1988, de 29 de gener, sobre protecció dels drets del consumidor en el servei de reparació d'aparells d'ús domèstic.

d) L'article 12.1 del Reial decret 1457/1986, de 10 de gener, pel qual es regulen l'activitat industrial i la prestació de serveis en els tallers de reparació de vehicles automòbils, dels seus equips i components.

e) L'article 4 del Reial decret 1453/1987, de 27 de novembre, pel qual s'aprova el reglament regulador dels serveis de neteja, conservació i tenyit de productes tèxtils, cuirs, pells i sintètics.

2. Així mateix queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que es disposa en aquesta Llei.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil.*

S'introdueix un nou paràgraf a l'apartat 1 de l'article 15 amb la redacció següent:

«El Ministeri Fiscal és part en aquests processos quan l'interès social ho justifiqui. El tribunal que conegui d'algun d'aquests processos ha de comunicar la seva iniciació al Ministeri Fiscal perquè valori la possibilitat de la seva personació.»

Disposició final segona. *Títol competencial.*

1. Els articles primer, tercer, apartat set, i quart constitueixen legislació mercantil, legislació processal i bases de les obligacions contractuals dictades per l'Estat en virtut de l'article 149.1.6a i 8a de la Constitució.

2. L'article segon constitueix legislació mercantil dictada per l'Estat en virtut de l'article 149.1.6a de la Constitució.

3. L'article tercer, apartats un, dos, tres i quatre, té caràcter bàsic i es dicta a l'empara de les competències de l'Estat sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica de l'article 149.1.13a de la Constitució.

4. L'article tercer, apartats cinc i sis, es dicta a l'empara de les competències de l'Estat per a la regulació de les condicions bàsiques que garanteixin la igualtat de tots els espanyols en l'exercici dels drets i en el compliment dels deures constitucionals de l'article 149.1.1a de la Constitució i a l'empara de les competències de l'Estat sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica de l'article 149.1.13a de la Constitució.

Disposició final tercera. *Incorporació del dret de la Unió Europea.*

Aquesta Llei incorpora a l'ordenament jurídic intern la Directiva 2005/29/CE del Parlament Europeu i del Consell, d'11 de maig de 2005, relativa a les pràctiques comercials deslleials de les empreses en les seves relacions amb els consumidors en el mercat interior, que modifica la Directiva 84/450/CEE del Consell, les Directives 97/7/CE, 98/27/CE i 2002/65/CE del Parlament Europeu i del Consell i el Reglament (CE) núm. 2006/2004 del Parlament Europeu i del Consell.

Igualment, s'incorpora en aquesta Llei la Directiva 2006/114/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, sobre publicitat enganyosa i publicitat comparativa.

Disposició final quarta. *Compliment.*

Les administracions públiques competents que, en l'exercici de les seves competències, incomplissin el que es disposa en aquesta Llei o en el dret comunitari afectat, amb la qual cosa donin lloc a què el Regne d'Espanya sigui sancionat per les institucions europees, assumeixen, en la part que els sigui imputable, les responsabilitats que de tal incompliment s'hagin derivat. En el procediment d'imputació de responsabilitat que es tramiti cal garantir, en tot cas, l'audiència de l'administració afectada, i es pot compensar l'import que es determini amb càrrec a les transferències financeres que aquesta rebi.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquesta llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el Butlletí Oficial de l'Estat.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i la facin complir.

Madrid, 30 de desembre de 2009.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO